

Debutantpris – för en svit

I vintras fick Åsa Larsson Svenska Deckarakademiens debutantpris för sin roman "Solstorm". Inte ens ett år har gått innan andra romanen i en svit om sex böcker har kommit ut – "Det blod som spillts".

Åsa Larsson är född och uppvuxen i Uppsala, men flyttade till Kiruna när hon var fyra år och växte upp där. I tonåren var hon aktiv i kreativt gäng, en "kultur-maffia" inom kyrkan. "Maffian" anordnade utställningar och teaterföreläsningar.

– Jag ville bli skådespelare, berättar Åsa Larsson, men tur var väl det att det inte blev så – jag skulle ha blivit en förfärlig skådis!

ISTÄLLET FLYTTADE HON till Stockholm och utbildade sig till skattejurist. Under studietiden träffade hon sin blivande sambo och de flyttade till Nyköping, 1999.

När studierna var klara tyckte hon att livet kändes lite torftigt, hon ville göra något kreativt och då kom idén att försöka skriva en bok. Hon kom från en bokläsande familj där pappan var bibliotekarie och det pågick bokcirkel hemma. Började skriva i tonåren som "alla gjorde". Åsa Larsson gick en skrivarkurs på ett studieförbund och därefter ett år på Skrivarakademin i Stockholm. När hon fått barn, dottern Stella och sonen Leo två år senare, började hon skriva på sin första bok.

Detta gav henne så mycket inspiration att när sonen föddes, var det första hon sade på BB:

– Du måste skjutsa mig till skrivarkursen i morgon!

Sambon svarade lugnt att "vi tar det sen".

Någon skrivarkurs blev det inte tal om just då, de två små barnen tog all tid. Emellan blöjbyten och nappflaska skrev dock Åsa Larsson på sin bok. Hon använde sig av post-it lappar som hon klädde väggarna med, det blev till scener som hon kunde använda i boken. Inspiration till romanen hade hon fått när hon varit på besök hos vänner i Kiruna och fått syn på ett foto på kompisens skänk. Fotot föreställde väninnans son som hon inte sett på åratals och som nu blivit myndig. Han hade ett långt ljust blankt hår som lyste som en gloria runt huvudet. Åsa Larsson kom att tänka på norrsken och snö och tänkte att "han skulle bli ett vackert lik". Det blev uppslaget till "Solstorm".

– Men bokens huvudperson är inte killen på fotot, det finns inga likheter mer än håret. Fast jag visste inte hur klurigt arbete det skulle bli att skriva boken. I ett halvår funderade jag över vem som dödat honom och vem som löste mordfallet.

ROMANEN "SOLSTORM" ÄR EN spännande deckare som tilldrar sig i Kiruna. Norrskenet sprakar och det stormar på solen. I Kristall-

Åsa Larsson fick sitt debutantpris i vintras – för första boken i en svit om sex. (Foto: Inger Duberg)

kyrkan som är nybyggd, blir församlingens ledare Viktor Strandgård brutalt mördad. Advokat Rebecka Martinsson ombuds komma hem av mordoffrets syster och hjälpa till. Från första till sista sidan andas boken spänning och hela tiden drivs läsaren vidare av nyfikenhet vad som skall hända.

I den andra boken som utkom i april, "Det blod som spillts", får Rebecka stå tillbaka för en annan huvudperson även om hon finns med i handlingen.

– Jag har som målsättning att skriva sex böcker om Rebecka, om någon vill ge ut dem. Nu kan jag ägna mig åt skrivandet på heltid, jag har sagt upp mig från juristjobbet och det känns lyxigt. Skrivandet har blivit en helt annan sak. Jag är disciplinerad och efter att jag har lämnat barnen på dagis, dricker jag en kopp kaffe och sedan skriver jag fram till lunch. Hämtar barnen och fortsätter ibland skrivandet på eftermiddagen.

ÅSA LARSSON BOR PÅ en gård utanför Nyköping tillsammans med sin sambo och två barn. De har haft både får och höns – ända tills grävlingen åt upp de sistnämnda! Hon skulle gärna vilja ha ett djur och hoppas på en hund så småningom, även om sambon är allergisk.

Favoritförfattare?

– Jag har många favoritförfattare. Jag läser inte så mycket deckare eftersom jag får ut så mycket av att själv skriva deckare. Men till mina favoriter hör Margaret Atwood, Maj-Gull Axelsson och Åke Smedberg, särskilt hans "Hässja". För barnen brukar jag läsa på kvällarna, vi tycker mycket om Anna Höglunds illustrationer och Barbro Lindgrens "Andrejs längtan", den är så stark och fin att jag börjar gråta när jag läser den.

Åsa Larsson har ett starkt fritidsintresse och det är att springa. Hon springer på landsvägen utanför gården där hon bor eller i skogen. Minst varannan dag blir det allt från åtta kilometer upp till en och en halv mil. Hon säger att löpandet är något meditativt och att hon blivit beroende. Därför springer hon

heller aldrig med musik i öronen utan hon vill ha sinnen öppna. Hennes nya projekt i vår är att köpa en splitter ny racercykel och cykla omkring och tänka på "sina nya mord".

Åsa Larsson är en dispositionsmänniska när hon skriver. Det vill säga hon vet vad som kommer att hända men ibland överraskar hennes romanfigurer henne. Som i "Det blod som spillts":

– En kvinna väckte mig på natten, det hade blivit fel och jag var tvungen att skriva

om på morgonen efter, berättar hon. Jag litar på att bra tankar från natten finns kvar på morgonen.

– Jag brukar inte kunna hålla mig utan måste skriva slutet när jag sett vad personen gör, slutsanningen brukar ligga kvar i huvudet.

HON LITAR PÅ SIN INTUITION och att det finns sex böcker. Inför arbetet med den nya boken drömde hon mycket om personerna. Det fanns en slätteräng, hösten och det frostnupna närmade sig, en utvecklingsstörd pojke kom gående mot henne. Allt detta finns med i den nya romanen.

Hon har varit ute mycket och talat om "Solstorm". Det har varit både Bokens dag, bokcirkel och biblioteks föreläsningar. I höst ser hon fram emot att få presentera den nya boken på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg. Hon fick debutantpriset 2003 av Svenska deckarakademin. Att hon var nominerad visste inte hon ens om, det fick hon höra av en kompis!

– Det är något speciellt med deckare. Man har vissa givna spelregler att hålla sig till, säger hon. Det gillar jag. Det är en utmaning att göra något nytt.

Inger Duberg

Utdrag ur nya romanen "Det blod som spillts":

"Fredag den 21 juni

Jag ligger på sidan på kökssoffan. Kan omöjligt sova. Så här mitt i sommaren är nätterna blekljusa och lämnar en ingen ro. Väggeklockan ovanför mig kommer snart att slå ett. I tystnaden växer pendelns tickande. Hackar sönder varje mening. Varje försök till förnuftig tanke. På bordet ligger brevet från den där kvinnan.

Ligg still, säger jag till mig själv. Nu ligger du stilla och sover.

Jag kommer att tänka på Traja, en pointertik vi bade när jag var liten. Hon kunde aldrig komma till ro, trampade runt i köket som en osalig ande med klorna klickande mot det lackade trägolvet i köket. Under de första månaderna bade vi henne i bur inombus för att tvinga henne att koppla av. Familjens "sitt", "stanna", "ligg kvar" fyllde ständigt hemmet.

Nu är det likadant. Det ligger en hund i bröstet på mig som vill boppa upp varje gång klockan tickar. Varje gång jag tar ett andetag. Men det är inte Traja som ligger på språng i mitt bröst. Den bär hunden vänder bort sitt huvud från mig när jag försöker titta på henne. Hon är fylld av onda avsikter.

Jag skall försöka somna. Någon borde låsa in mig. Jag borde ha en bur i köket.

Jag står upp och ser ut genom fönstret. Klockan är kvart över ett. Det är ljusst som på dagen. Skuggorna från gammelfurorna vid tomtgränsen löper långa mot huset. Jag tänker att de ser ut som armar. Händer som sträcker sig ur sina oroliga gravar och griper efter mig. Brevet ligger där på köksbordet.

Jag är i källaren. Klockan är fem över halv två. Hunden som inte är Traja är på benen. Den springer i mitt förstånds utkanter. Jag försöker ropa på den. Vill inte följa efter den in i dessa otrampade tassemarker. Huvudet är blankt på insidan. Handen plockar från väggen. Olika föremål. Vad skall jag med dem? Släggan. Kofoten. Kättingen. Hammaran.

Händerna lägger in alltibop i bagageluckan. Det är som ett pussel. Jag kan inte se vad det föreställer. Jag sätter mig i bilen och väntar. Jag tänker på kvinnan och brevet. Det är hennes fel. Det är hon som har jagat mig ur mitt förstånd."